

► **Archeologisch depot bevat de resten van zo'n zesduizend tot zeventuizend**

De geheimen van de stad in 30.000 kratten

Curverkratten in alle kleuren. Met daarin de archeologische schatten van Nijmegen. Een wandeling door het depot aan de Nieuwe Dukenburgseweg.

Rob Jaspers

Het ademt in de hallen overal naar het verleden. Op tafels liggen vele scherven. Aan de muur hangt een kaart van Europa in het jaar 800. Iets verderop ligt een plattegrond van Nijmegen uit een verleden. Op een van de bureaus ligt een steen uit de prehistorie.

Maar wat vooral opvalt in het archeologisch depot van Nijmegen: overal staan curverkratten. Ze liggen vol met plastic zakjes met vondstmateriaal uit de Nijmeegse bodem. Er zitten kaartjes aan vast met een barcode. Want elke vondst moet traceerbaar blijven.

Het archeologisch depot aan de Nieuwe Dukenburgseweg zit verstopt achter het Gemeentelijk WerkBedrijf en Heinz. Sinds 2002 ligt hier het resultaat van de opgra-

vingen naar de oorsprong van Nijmegen. Het depot is een van de grootste kerkhoven van de stad: de resten van zo'n zesduizend tot zeventuizend mensen liggen hier.

Middeleeuwen

Een wandeling door het depot is spannend, zeker als je let op de werktafels. Medewerkers zijn druk met zeven, schoonmaken en wassen van allerlei vondsten en het uitsorteren van scherven. Soms lijkt het voor een leek niets bijzonders. Maar archeoloog Kees Brok herkent het materiaal direct: 'dit is middeleeuws' zegt hij en dan wijst hij weer naar een Romeinse pot. Hij loopt naar een bak met een kanonskogel van fort Knodsenburg. Hij pakt een nootmuskaatrasp uit de 17de eeuw van een tafel en toont kralen van Merovingers uit Lent.

Toch is het archeologisch depot

soms ook gewoon saai. Er staan hier in enorme stellingen maar liefst 30.000 kratten, meestal ontwikkeld in plastic. Curverkratten in allerlei kleuren, al overheerst het grijs. Ze zitten volgestopt met scherven, beeldjes, spelden, aardewerk, dakpannen, botten, oorlogstuig, pijlpunten.

Verhaal

Al die kratten 'bevatten' een verhaal. Alleen is dat in de meeste gevallen nog niet opgeschreven. Pas sinds 2007 moeten archeologen uitgebreide rapporten maken van de resultaten van hun veldwerk. Daarvoor werden vooral 'snelle conclusies getrokken' en het materiaal vervolgens opgeborgen. Want in het verleden was te weinig geld voor diepgaand onderzoek. De kratten met resten van de opgravingen van het Maasplein, de Weurtseweg en de Voor-

stadslaan zijn bijvoorbeeld al zo'n twintig jaar niet meer bekeken.

„We hebben echt nog duizenden vragen te stellen en antwoorden te vinden.” Brok worstelt met de vraag of dit jammer is. Hij legt uit dat je tegenwoordig door nieuwe technieken soms betere conclusies kunt trekken over de vondsten dan vroeger. „We kunnen beter waarderen, beter analyseren. Maar daarvoor moeten we dan wel geld krijgen. We graven natuurlijk niet om iets op te bergen, we graven om antwoorden te kunnen geven over het verleden van de stad, het leven in Nijmegen.”

Blijven graven is dan ook nog steeds zinvol, benadrukt Brok. „Telkens weer worden we verrast. Nieuwe technieken die we kunnen gebruiken, leveren ook meer kennis op. Met isotopenonderzoek kunnen we bijvoorbeeld de regio-afkomst van iemand bepalen. Vroeger was zo'n onderzoek heel duur. Nu is het betaalbaar.”

Nieuw depot met publieksruimtes

Nijmegen denkt samen met de provincie en Arnhem na over een concentratie van de archeologische depots in Gelderland. Nijmegen ziet dit als een kans om de archeologie nog meer onder de aandacht van een grote publiek te brengen. Zo wil Nijmegen bij het depot ook een publieksruimte inrichten waar bezoekers kunnen zien hoe restaurateurs aan de kunstwerken werken en waar ze bijzondere archeologische vondsten kunnen bekijken. Een van de locaties die in beeld is, is de Vasim in Nijmegen. Eind dit jaar moet helder zijn wat de beste locatie is.

▲ Resten uit een ondergronds verblijf in Brakkenstein van Amerikaanse militairen eind 1944.

▲ Een schets van het Valkhof en resten van opgravingen daar aangetroffen.

112 NIEUWS

KAARST

Vrouw betrokken bij ongeval op A57

Bij een ongeval op de Duitse snelweg A57, ter hoogte van Kaarst, zijn maandagmiddag meerdere mensen gewond geraakt. Onder hen bevindt zich een 46-jarige vrouw uit Zetten. Zij is met ernstige verwondingen naar het ziekenhuis gebracht. Volgens de Duitse politie werd het ongeval veroorzaakt door een 45-jarige man uit Düsseldorf die door het natte wegdek de macht over het stuur verloor. De Zettense wist in eerste instantie een botsing te voorkomen, door hard te remmen. Een achteropkomende was echter te laat en botste op de vrouw.

RENKUM

Motorrijder gewond door aanrijding

Bij een botsing tussen een motor en een auto op de Bennekomseweg in Renkum is gistermiddag een 23-jarige Renkummer gewond geraakt. Volgens de politie heeft de bestuurder van de auto de motorrijder over het hoofd gezien bij het opdraaien van de rotonde. Het slachtoffer uit Renkum liep enkele botbreuken op door de aanrijding. Hij is per ambulance naar het ziekenhuis gebracht. Het team Verkeersongevallenanalyse van de politie is ter plaatse geweest om het ongeval te onderzoeken. Het overige verkeer ondervond enige hinder van het onderzoek.

BEENLETSEL

▲ Een fietser heeft gistermiddag beenletsel opgelopen bij een aanrijding met een auto op de Stationsweg in Boxmeer. Zowel de automobilist als de jongen op de fiets wilden een stilstaande bus inhalen. Hierbij zagen ze elkaar over het hoofd. FOTO SK-MEDIA

KLEEF

'Dorstige' dieven stelen krat bier

Drie 'dorstige' dieven hebben maandag net na middernacht toegeslagen in de Duitse grensplaats Kleef, vlak over de grens bij Nijmegen. Het drietal brak aan de straat Opschlag een auto open om er een bierkrat uit te stelen, zo heeft de Duitse politie gisteren gemeld. De eigenaar van de auto hoorde rond half één die nacht geluiden. Toen hij ging kijken, zag hij dat er drie mannen bij zijn auto stonden. Toen de man vervolgens ging kijken bij zijn auto, het drietal was toen vertrokken, was zijn wagen opengebroken. Er bleek een bierkrat verdwenen uit de kofferbak.

mensen

◀ **Martijn Nicassie**, beleidsadviseur cultuurhistorie, en archeoloog **Kees Brok** (achteraan) lopen door het depot langs duizenden curverkratten.

FOTO'S GERARD
VERSCHOOTEN

Zo'n 25 vrijwilligers van de Archeologische Werkgemeenschap Nijmegen (AWN) helpen sinds 1,5 jaar elke woensdagavond mee in het depot om oude opgravingsresultaten te analyseren. Ze zijn nu vooral druk met het sorteren en bestuderen van maar liefst 60.000 scherven en resten van de opgravingen van 20 jaar geleden op het Kelfkensbos. Ze helpen hiermee onderzoeker Arjen den Brave die bezig is met een promotieproefschrift over Karolingisch Nijmegen. Volgens archeoloog Kees Brok heeft het werk al tot verrassende ontdekkingen geleid. Die nieuwe kennis wordt straks ook gebruikt bij de komende opgravingen in de Jorisstraat.

Een tsjakka-gevoel

Pauline de Weijer (57)
vrijwilligster van de AWN

„Ik ben al achttien jaar actief bij het AWN. Ik assisteer bij opgravingen en ben nu druk met het sorteren van de oude vondsten van het Kelfkensbos. Het is altijd spannend. Je weet nooit wat je aantreft. Ik ben zeer geïnteresseerd in keramiek. Als je dan stukken van een oude vaas uit de Romeinse tijd of de middeleeuwen met elkaar kunt verbinden, dan geeft dat een tsjakka-gevoel.”

▲ **Pauline de Weijer**

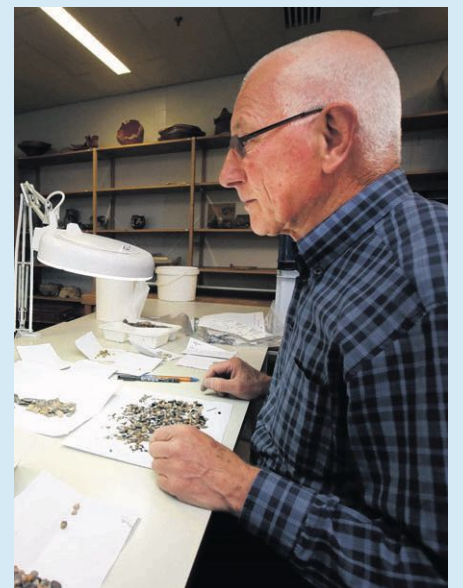

◀ **Vrijwilligers van de Archeologische Werkgemeenschap Nijmegen** sorteren resten van potjes en schalen die twintig jaar geleden gevonden zijn bij opgravingen op het Kelfkensbos.

Altijd nieuwsgierig

Cees Punselie (77)
vrijwilliger bij de AWN

„Ik ben geboren langs de Oude Rijn in Arnhem waar een Romeinse weg liep. Ik ben altijd nieuwsgierig geweest naar wat in de ondergrond te vinden is. Ik heb lang in de bouwwereld gezeten en altijd lette ik wel op wat we in de ondergrond aantreffen. Nu bekijk ik hier allerlei zee monsters en zoek ik naar zaden. Dat kan aanwijzingen geven over de graansoorten die de Romeinen gebruikten.”

▲ **Cees Punselie**

Daags na de Tour zet in op Giro-held

BOXMEER Als het aan organisator Pierre Hermans ligt, staat Steven Kruijswijk aan de start van Daags na de Tour in Boxmeer. Opvallend: de renner van Lotto-Jumbo rijdt de Tour de France niet.

Rondebaas Hermans van het Boxmeerse wielercriterium wil de nummer vier van de Giro d'Italia toch graag vastleggen. „We willen zo veel mogelijk Nederlandse toppers naar Boxmeer halen. Het eerste contact met de renners is al geweest.”

Zeloo Cycling BV, het managementbureau van Kruijswijk, laat weten nog niets te kunnen zeg-

gen over eventuele deelname van de renner.

De 28-jarige Kruijswijk maakte de afgelopen weken naam in de Giro. Hij was zelfs bijna de eerste Nederlander die een grote ronde won sinds de Tour-zege in 1980 van Joop Zoetemelk. Een valpartij twee etappes voor het einde maakte een einde aan de droom.

De Boxmeerse rondebaas is niet alleen lovend over Kruijswijk. Ook Tom Dumoulin en Wout Poels ziet hij graag komen.

Daags na de Tour wordt dit jaar voor de 42ste keer verreden. De koers is op maandag 25 juli.

Makkelijk, snel en zonder zorgen een nieuwe keuken! met het

ALL IN MONTAGE
TEGEN EEN VASTE
SCHERPE PRIJS

1-2-3 MONTAGEPLAN
Gegarandeerd na één dag koken in uw nieuwe keuken!

In drie dagen is uw nieuwe keuken helemaal klaar!

Jansen
totaal wonen

ELKE ZONDAG OPEN!
Elke dag geopend

Karstraat 95 | 6851 DG Huissen

T 026-3269900

f @jt_wonen

www.jansentotaalwonen.nl